

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/99/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215220646
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2215220646.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dominika Horváthová a sudkýň JUDr. Eva Behranová a JUDr. Ľubica Spálová, v právnej veci žalobcov: 1) A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. C. XX, 2) A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. C. XX, 3) D. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. C. XXX, 4) A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. C. XXX, žalobcovia v 1. až 4. rade právne zastúpení: PAULOVÍČ & PARTNERS s.r.o., so sídlom ulica úzka 140/2, Lučenec, IČO: 54 322 120, proti žalovaným: 1) E. F. G., nar. XX.XX.XXXX, adresa H. XXX/X, I., právne zastúpená: HAÁR & Partners, s. r. o., so sídlom Hlavná 5931/80, Dunajská Streda, konajúca prostredníctvom JUDr. Tibor Haár, advokát IČO: 52 360 849 2) KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, právne zastúpená: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalovaného 1 a 2 proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 30.03.2023, č.k. 10C/626/2015-222, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalobcom 1 až 4 nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd výrokom I. zaviazal žalovaných 1 a 2 zaplatiť žalobkyni 1 sumu vo výške 12.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného, výrokom II. zaviazal žalovaných 1 a 2 zaplatiť žalobcovi 2 sumu vo výške 10.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného, výrokom III. zaviazal žalovaných 1 a 2 zaplatiť žalobkyni 3 sumu vo výške 10.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného, výrokom IV. zaviazal žalovaných 1 a 2 zaplatiť žalobkyni 4 sumu vo výške 10.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ďalšieho žalovaného, výrokom V. zaviazal žalovaných 1 a 2 zaplatiť na účet Okresného súdu Dunajská Streda súdny poplatok za žaloby vo výške 1.326,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom VI. žalobcom priznal náhradu trov konania vo výške 100% a výrokom VII. vyslovil, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie čl. 1 ods. 2, 16 ods. 2 zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy SR, hl. I. čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 11, § 13 ods. 1, 2 a 3, § 16, § 853, § 415 a § 420 ods. 1 a 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 193 veta tretia, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom sporu je nárok žalobcov z titulu ochrany osobnosti podľa §11 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to práva na ich súkromie a rodinný život, ktoré boli porušené, pričom požadujú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V spore nebolo sporné, že žalobcovia sú aktívne legitimovaní, a že pasívne legitimovaným je žalovaná v 1/ rade, ktorá bola uznaná za vinnou v trestnej veci 2T/28/2014 - 631 zo dňa 21.02.2020, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2020 čo do výroku o vine a trestu odňatia slobody a náhrade škody za trestný čin, na tom skutkovom základe, že dňa 07.03.2013 v čase okolo 21:15 hod. v obci B. v okrese Dunajská Streda viedla po ceste I. triedy č. 63 v smere od Dunajskej Strede na I. osobné motorové vozidlo značky Renault Modus, EVČ: J. XXX J. kde v km 29 pred rodinným domom č. XXX na priamom úseku cesty v pravom jazdnom pruhu v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla a nesledovania situáciu v cestnej premávke sledujúc chodcov prichádzajúcich po pravej krajnici nezbadala z ľavej strany na pravú stranu cesty, v blízkosti priechodu pre chodcov prechádzajúceho chodca A. B. tlačiaceho bicykel, do ktorého narazila čelnou stranou vozidla a ktorý v dôsledku dopravnej nehody utrpel zranenia, ktorý dňa 12.03.2012 v nemocnici v Dunajskej Strede podľahol čím iného z neobľadivosti spôsobil smrť. Žalovaný v 2/ rade najprv namietal pasívnu legitimáciu potom uviedol a to na ústnom pojednávaní dňa 16.01.2023, že nepopiera svoju pasívnu vecnú legitimáciu. Strata možnosti mať citové vzťahy a väzby manželky s manželom, ako aj dieťaťa s otcom, sú podľa názoru súdu práve v konkrétnom súkromnom živote žalobkyň osobitne zreteľa hodné. Žalobkyne sú o možnosť rozvoja väzieb so svojim otcom a manželom, ktorý im v ich živote bol významnou oporou, citovo, sociálne ale aj inými morálnymi vlastnosťami definitívne ochudobnené. Pokiaľ ide o žalobcov, hore popísaným konaním žalovanej v 1/ rade bolo neoprávnene zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Právo na súkromie môže v rôznych poňatiach zahŕňať tak ochranu rodinného života, súkromie obydla, listové tajomstvo, ako aj ochranu cti, povesti a pod. Právo na súkromie fyzickej osoby zahŕňa vo svojej podstate aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s inými ľuďmi a s prihliadnutím na skutočnosť, že súčasťou súkromného života je aj rodinný život, zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, ktoré prispievajú k rozvoju každej z týchto osobností. Súčasťou práva na súkromie je teda rodinný život, ktorý zahŕňa nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi vytvárané v dobe ich spoločného spolužitia, ale aj vzťahy medzi ostatnými blízkymi príbuznými, bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie. Právo na ochranu osobnosti žalobkyň bolo porušené, pričom nepriaznivé následky sú nereparovateľné. Z nečakanej smrti manžela a otca preživali, aj teraz prežívajú pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku a navždy stratili aj možnosť viesť s ním súkromný a rodinný život. Od jeho smrti sú ochudobnené o sféru prirodzených vzťahov s najbližším rodinným príslušníkom, otcom a manželom. Žalovaná v 1/ rade im svojou bezohľadnosťou spôsobilá nenapraviteľnú citovú ujmu a jej konaním došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec ich súkromného života. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že pozostalí žalobcovia po nebohom A. B. citlivo vnímajú tento traumatizujúci dôsledok konania žalovanej 1 na ich rodinnom živote. Žalobcovia mali s nebohým harmonický vzťah, po celý život im bol oporou a starostlivým manželom a otcom. Smrťou A. B. prišla žalobkyňa 1 o svojho manžela a žalobcovia 2 až 4 o svojho otca. Jeho smrť prišla neočakávane a absolútne nepredvídateľne. Náhla smrť ich všetkých šokovala a ochromila a do dnešného dňa sa nevedia zmierniť so stranou najbližšej osoby. Rodinné vzťahy medzi žalobcami a nebohým boli harmonické a bezproblémové. Rodina bola pre každého jej člena prvoradá. Nebohý ako hlava rodiny plnil pre ostatných úlohy dôverníka, priateľa, partnera a spoločníka. Bol spoľahlivou oporou pre manželský a rodinný život. Nebohý vedel ostatným členom rodiny poradiť, pomôcť, zabaviť a vychovávať svoje deti a vnukov k pracovitosti, statočnosti, zodpovednosti, morálnym hodnotám a úcte k ľuďom. Každá spomienka na manželka resp. otca vyvoláva v žalobcov beznádej niečo zmeniť, ochromí ich na niekoľko dní a nevedia sa na nič sústrediť. Po tragédií prežívajú všetci členovia rodiny opodstatnenú traumu, zúfalstvo, smútok, citovú ujmu, úzkosť z trvalej straty blízkej osoby a nemožnosti ďalšieho spoločného života s blízkou osobou. Žiadna z morálnych foriem zadostučinenia nie je preto v prípade tak intenzívneho zásahu do ich osobnostných práv postačujúca. Za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch považovali preto pre žalobkyňu 1 ako manželku nebohého sumu vo výške 12.000 eur a pre ostatných žalobcov ako deťom nebohého primeranú sumu po 10.000 eur. Čo do žalobcov 2 až 4 na ústnych pojednávaniach poukázali na tú skutočnosť, že rana kvôli smrti otca nie je zahojená ani po 8 rokoch, boli vypracované znalecké posudky v trestných konaniach a nevedeli, či budú ďalšie kontrolné znalecké posudky vypracované, čo znášali veľmi zle. Museli podržať rozbitý bicykel ktorý bol v garáži, žalobkyňa 1 od tej doby prekonala infarkt aj mozgovú prírážku, operovali ju aj na srdce a oslepila na pravé oko. Uviedli, že žili silným rodinným životom, nebohý otec bol celkom zdravý, dennodenne im pomáhal, vozil deti do školy, strávili spolu spoločný čas pred tragickou nehodou, pričom

bývali v jednej dedine 230 m od seba všetci súrodenci. Žili aktívny život, čo sa týka dovolení každý rok dva týždne boli v Chorvátsku, v zime na lyžovačkách a každý deň sa stretávali. Rodinné obedy boli striedavo u každého súrodca a žili výnimočným rodinným životom. Na dovolenku chodili aj spolu s nebohým otcom. Nebohý otec bol profesionálnym vodičom, ojazdil 2,5 milióna kilometrov bez nehôd a bol vyznamenaný. Zverili im preto maloleté deti, teda vnukov, veľmi rád ich vozil do školy a potom ich pozbieral poobede. Mali rodinný autobus školský. V deň tragédií sa vrátil s dcérou žalobcu 2 z hudobnej školy, odložil tranzit a smeroval k žalobcovi 2 keď sa stala tragédia. Po tragédií sa im zmenil život aj v tom, že si musel prevziať tzv. otcovské záležitosti po nebohom otcovi nad celou rodinou, starostlivosť o matku, t.j. o žalobkyňu 1 čo sa týka jej zdravotných vecí ako aj starostlivosti o sestru, t.j. žalobkyňu 4, nakoľko ona to veľmi zle znášala. Uviedli, že sa nedá vysporiadať so smrťou otca do dnes im chýba a ťažko o tom sa rozpráva. Žalobca 2 uviedol, že dennodenne je v cintoríne nakoľko vznikla prázdnota. Ich spoločné oslavy a dovolenky už nie sú také. Čo sa týka jej matky rodičia žili usporiadaným rodinným životom, boli ich vzorom a môže potvrdiť, že ako súrodenci s tým istým spôsobom žijú a vychovávajú svoje deti ako to urobili rodičia. Matku, t.j. žalobkyňu 1 museli chrániť aj pred súdnymi procesmi. Rodičia žili kresťanským životom, pričom uviedol, že veľmi žalobkyňu 1 boľí, že žalovaná 1 sa do dnes neospravedlnila im ani osobne ani písomne. Matka stále hovorí, že sú kresťania a chcela jej odpustiť, avšak žalovaná 1 sa neospravedlnila. Uviedol, že majú dodnes veľkú bolesť. Žalobca 3 uviedol, že nebohý otec bol celý život na cestách bol v dôchodkovom veku, bol zdravý, žiadne tablety nebral. Keď prišiel do dôchodkového veku mal radosť z toho, že niečo mu môže venovať, že má za „povinnosť“ deti pozbierať a odniesť ich do školy tak ako to už uviedol žalobca 2. Deti potom si odniesol na rôzne krúžky po škole, keď boli jarné prázdniny mal z toho radosť, že mali komu zveriť deti a to starým rodičom. Cez prázdniny ich nosil na kúpalisku, k Dunaji, organizoval výlety a mali o deti postarané. Tak ako kresťanská rodina v nedeľu ráno išli do kostola, po omši bol rodinný obed, ktorý mali striedavo buď u starých rodičov alebo u súrodencoch, takto to robili striedavo. Pri nedeľnom obede tam bolo okolo 20 ľudí, takisto na Vianoce. Teraz už sú bez matky u súrodencov. S otcom sa stretávali na dennej báze. Po odovzdaní detí často prišiel ku nim skoro každý druhý deň napr. na jedno pivo na terasu. Keď potrebovali niečo urobiť okolo domu, otec prišiel pomáhať. Niekedy už ich čakal po kosení trávy, potom bola káva a posedenie. Niekedy chodil s nimi keďže majú vlastnú dopravu a vyprával jeho zážitky. Poučoval o spôsobe jazdy. Čo sa týka vzťahov svojich rodičov uviedol, že mali klasický rodinný dedinský život v rodinnom dome, mali radosť, že svoje deti majú usporiadaný rodinný život a ani jeden z detí nie je rozvedený. Boli na nich pyšný lebo navzájom si pomáhali. Čo sa týka jej matky a to žalobkyňu 1 jej povinnosťami boli varenie, upratovanie, záhrada to bola jej radosť a mala radosť aj z toho, že nebohý otec je zdravý a má robotu. Matka navarila aj pre nich. Matka bola asi do 5 minút na mieste nehody, keď prišla sanitka pomáhala, uspokojila otca, pričom otec chcel ísť domov a bol v šoku. On taktiež bol do 20 minútach na mieste nehody, otec vtedy už bol v sanitke ešte s ním komunikoval, povedal, že všetko bude v poriadku a žiaľ bohu počas cesty už vykrvácal. Žalobkyňa 1 to znáša ešte ťažšie. Najväčšou bolesťou bola to, že žalovaná 1 nebola ochotná prísť a povedať, že „prepáčte“. Žalobkyňa 1 to znáša veľmi zle, a kvôli tomu museli utajovať termíny trestných pojednávaní. Nehovorili jej úplne pravdu len to že musia čakať a skutočnú pravdu jej povedali po právoplatnosti trestného konania. Matka je dennodenne na cintoríne. Žalobkyňa 1 nenašla svoje miesto, čo sa týka varenia, pečenia urobila všetko, ale už to nebola s takou láskavosťou a bola netrpezlivá. Žalobkyňa 4 uviedla, že nebohý otec bol na dôchodku, bola rozmazané dieťa v rodine, otec bol jej pravá ruka, pričom bola na materskej dovolenke so synom, manžel od rána do večera robil, a bola doma s dieťaťom a keďže potrebovala pomocť pomáhal jej nebohý otec a to s tým, že ráno zobral deti do školy, a poobede chodil pre deti do školy. Ráno už od 7:00 bol u nich, aby vedela deti prichystať do školy, často, keď sa vrátil, tak bol u nich. Aby vedela navariť, a vtedy jej matka ešte robila, chodila na brigády, teda pomáhal otec. Pomáhal jej otec vo všetkom, napr. pri kosení, pri iných prácach v záhrade. Po nehode matka už nevedela robiť, zostala bez pomoci. V čase keď jej manžel chodil do Rakúska robiť, otec u nich aj prespával, aby nebola sama s deťmi. Po nehode všetko sa zmenilo, matku museli zobrať k psychologičke, nakoľko nevedela spať, o ničom inom nevedela rozprávať, len čo sa udialo, chodili spolu na výlety, kúpili 7 miestne auto, aby mohli ísť na výlety spolu. A potom z ničoho nič sa stala tá nehoda. Dnes už bojí zobrať mamu na výlety, lebo ona o ničom inom sa nerozpráva, že aj tu sme boli s otcom, len spomienky na každý deň. Hovorí, že snívalo sa jej o tom, že čo bolo s otcom, často sa to stáva. A stále o tom sa rozpráva, a čím ďalej, tým horšie. Niekedy takto sa jej sníva, že tam je otec. Uviedla, že sú taká rodina, že každý mesiac niečo oslavujú, rodičia majú 10 vnúčat, kým nezomrel otec každú nedeľu strávili spolu a na Vianoce boli u svojich rodičov, bola tam celá rodina a po nehode už nechodia a po nehode už matka chodíva k nim.

4. Súd prvej inštancie ďalej uzavrel, že pri stanovení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd musí prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Preto určujúcimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je v 1/ rade atribút primeranosti. Tento atribút je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach. V 2/ rade proportionalita, výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Pre rozhodovanie je preto dôležité zváženie individuálnych okolností prípadu. Judikatúra súdov v tejto oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Poukázal na nález ÚS ČR, sp. zn.: I. ÚS 2844/14, rozsudok NS ČR sp. zn.: 4Tdo/1402/2015, rozhodnutie NS SR sp. zn.: 4Cdo/139/2011. Žalovaní v rámci konania tiež namietali neprimeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, bez toho, aby žalovaná 1 by súdu nejakým spôsobom aspoň odôvodnila svoju majetkovú situáciu. Za podmienok konania podľa civilného sporového poriadku, mala dostať čas, pričom bola aj právne zastúpená, aby sa aj k tejto otázke mohla a aj mala primerane vyjadriť. Teda ak aj vzniesla námietku, mala aspoň navrhnúť k tomu aj prostriedky procesnej obrany. Do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania, však žiadny návrh v tomto smere neučinila. Vzhľadom na rovnosť strán jej nečinnosť súd ani nemohol suplovať. Súd prvej inštancie sa však venoval k otázke výšky náhrady nemajetkovej ujmy, pričom je takmer nemožné vyčíslieť hodnotu straty ľudského života v peňažnej forme. Preto jedinou možnosťou je v rámci voľnej úvahy súdu a v rámci zohľadnení všetkých rozhodujúcich skutkových okolností, aj porovnať rozhodnutia súdov vo veciach nemajetkovej ujmy a tak dospieť k primeranej výške náhrady nemajetkovej ujmy. Vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom, neustanovuje zákon žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom však vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Maximálna čiastka peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou žalobkyných požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Závažnosť ujmy sa posudzuje najmä z hľadiska „odčiniteľnosti“ takéhoto zásahu, keď je jednoznačné, že smrťou blízkej osoby dôjde k neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov, keď takýto zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný. Základom úvahy súdu vo výške nemajetkovej ujmy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplné a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť majetkovej ujmy a zistené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovia žiadali priznať sumu 12.000 eur pre žalobkyňu 1 a 10.000 eur pre žalobcov 2 až 4. Občiansky zákonník maximálnu ani minimálnu výšku zadosťučinenia neupravuje, upravené je iba to, že zadosťučinenie musí byť primerané, rozhodujúca je závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Zmyslom zadosťučinenia nie je byť zábezpekou, zdrojom obživy ani náhrady príjmu, logicky nemôže viesť k neprimeranému obohateniu. Kritériom, ktorým sa súd riadil, neboli len okolnosti na strane žalobcov, ale aj okolnosti na strane žalovanej 1, ktorá spôsobila dopravnú nehodu. Vychádzajúc zo všetkých zistených, navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov a princípu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu, ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd určil čiastku 12.000 eur pre žalobkyňu 1 ktorá je manželkou nebohého A. B. a po 10.000 eur pre žalobcov 2 až 4, ktorí sú deťmi nebohého A.. Čo do námietky žalovaného 2 čo do premlčania pohľadávky v danom prípade súd je toho názoru, nakoľko žalovaný 2 namietal premlčanie predmetných nárokov a poukázal na to, že právo na náhradu škody sa premlčuje za 2 roky odo dňa keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedná súd je toho názoru, že predmetná pohľadávka žalobcov premlčaná nie je, žaloba bola podaná na tunajší súd dňa 17.12.2015 a žalovaná 1 bola odsúdená rozsudkom tunajšieho súdu pod č. 2T/28/2014 zo dňa 21.02.2020 a bola uznaná za vinnou, pričom dňa 24.11.2020 predmetný rozsudok čo o vine a trestu odňatia slobody a náhrade škody nadobudol právoplatnosť a rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. 3To/96/2020 - 669 zo dňa 24.11.2020 nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2020 čo do výroku o zákaze činnosť viesť motorové vozidlo. Konanie o náhradu nemajetkovej ujmy bolo prerušené do právoplatného skončenia veci 2T/28/2014. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania

podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobkyne boli v konaní plne úspešné, súd im v súlade s citovaným zákonným ustanovením priznal voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %. V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Rozhodnutie čo do zaplataenia súdneho poplatku je podľa položky 7b b Zákona č. 71/1992 Zbierky o súdnych poplatkoch nakoľko za návrh na ochranu osobností spojenú s náhradou nemajetkovej ujmy je súdny poplatok vo výške 3% z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy.

5. Voči tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaný 2 z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP s tým, že sa domáha, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne.

6. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci čo do otázky premlčania škody na zdraví, pod ktorú sa výlučne v dôsledku vývoja judikatúry v rámci Zákona o PZP zaradila aj nemajetková ujma. Pokiaľ akceptujeme, že pod pojem škody na zdraví podľa Zákona o PZP subsumujeme aj nemajetkovú ujmu pozostalých, máme za to, že potom tieto nároky treba ako škodu posudzovať v celku. Vyššie uvedené sa potom v celom rozsahu vzťahuje podľa právneho názoru žalovaného 2 aj na otázku premlčania. Ak je pre účely Zákona o PZP nemajetková ujma užšou kategóriou škody (na zdraví) – a to v dôsledku výlučne vývoja judikatúry, nie je žiadny legitímny a ani spravodlivý dôvod na to, aby sa aj tento nárok ako škoda nepremičiaval, t. j. v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ako koniec koncov predpokladá aj sám Zákon o PZP v § 15 ods. 2. Na jednej strane súdy v dôsledku vývoja judikatúry (bez akejkolvek zmeny Zákona o PZP) uzavreli, že pre účely pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľov nárok na náhradu škody na zdraví zahŕňa aj nemajetkovú ujmu pozostalých, na strane druhej, pokiaľ už má ísť o premlčanie, tieto nároky údajne už treba dôsledne odlišovať ako nároky samostatné, podliehajúce individuálnej právnej úprave, pričom totožnú právnu argumentáciu čo do pasívnej vecnej legitímácie odmietli. Pokiaľ už súdy „našli“ nemajetkovú ujmu pozostalých pod škodou na zdraví v zmysle Zákona o PZP, nie je žiaden dôvod aby rovnakým postupom „nenašli“ aj premlčovanie tohto nároku ako škody, a aby nedošlo k zmene judikatúry v tomto smere rovnako, ako došlo v otázke pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľov. Len takým postupom by podľa názoru žalovaného 2 bolo možné hovoriť o zachovaní zásady proporcionality a aspoň čiastočnej právnej istoty, ako aj spravodlivosti. S námietkou premlčania žalovaného 2 sa OS zaoberal v odseku 38 Rozsudku, pričom pri jej posudzovaní sa v zásade obmedzil na konštatovanie o trvaní trestného konania proti Žalovanému v 1. rade, a nadobudnutí právoplatnosti trestného rozhodnutia, kde výlučne z týchto dôvodov nároky Žalobcov proti žalovanému 2 nepovažoval za premlčané (iné právne posúdenie neuviedol). Uvedený záver je právne nesprávny a nemá oporu v aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V zmysle zbierkového rozhodnutia R 35/2020: „Uplatnenie nároku na nemajetkovú ujmu (alebo akéhokoľvek iného škodového nároku, pozn. žalovaného 2) poškodenou osobou, pozostalou po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla v trestnom konaní voči osobe, ktorá škodu spôsobila, nemá za následok spočívanie plynutia premlčacej doby počas trvania trestného konania i voči poisťovateľovi osoby, ktorá škodu spôsobila. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. apríla 2020 sp. zn. 5 Cdo 102/2017)“. Vzhľadom na uvedené máme za to, že nárok Žalobcov v režime Zákona o PZP je aj pre účely premlčania potrebné považovať za škodu na zdraví, pri ktorej plynie výlučne subjektívna a samostatná premlčacia doba podľa § 106 OZ, a kde vzhľadom na dátum nehody – 07.03.2013, a dátum podania Žaloby – 17.12.2015, sa nárok Žalobcov proti žalovanému 2 premlčal. Nad rámec uvedeného má taktiež za to, že rozsudok je arbitrárny a nepreskúmateľný vo vzťahu k priznávanej výške náhrady nemajetkovej ujmy tomu-ktorému žalobcovi. Rozsudok neobsahuje žiadne konkrétne a preskúmateľné dôvody a úvahy, akými súd dospel k totožnej sume pre žalobcov 2 až 4, a to najmä v kontexte priznávanej náhrady žalobkyňi 1, ako manželky poškodeného, ktorá jediná s ním obývala spoločnú domácnosť, a voči ktorej mal poškodený aj manželskú vyživovaciu povinnosť. Žalobcovia 2 až 4 sú pritom plnoleté deti poškodeného, s vlastnými rodinami, vlastnými domácnosťami, kde potom na základe zisteného skutkového stavu sa priznávaná výška nejaví ako proporcionálna a primeraná, ale v zásade ako arbitrárna, aj keď žalovaný 2 sa stotožňuje s konštatovaním OS, že nemožno vyčíslíť hodnotu ľudského života v peniazoch.

7. Voči tomuto rozsudku podala prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie aj žalovaná 1 z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP s tým, že sa domáha, aby odvolací súd zmenil napadnutý

rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súd prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

8. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie sa náležitým a presvedčivým spôsobom nevysporiadal so vznesenou námietkou žalovanej 1, čo do výšky žalobcami uplatnenej nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže súd prvej inštancie výlučne konšatoval, že konaním žalovanej 1 došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov a v teoretickej rovine opísal podstatu neoprávneného zásahu do ich súkromia, ktorý vyhodnotil ako neodstrániteľný. Následne súd prvej inštancie v bode 27. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku uvádza, že negatívny zásah do osobnostných práv resp. práva na súkromie každej osoby je nevyhnutné vyhodnocovať osobitne, a to v závislosti od individuálnych charakterových vlastností konkrétneho jednotlivca, to všetko s prihliadnutím na zásadu proporcionality a primeranosti, ktorú Súd prvej inštancie opäť rozvinul výlučne v teoretickej rovine. Vo vzťahu ku konkrétne prejednávanej veci súd prvej inštancie výšku žalobcom priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodnil výlučne v bode 36. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, kde uvádza, že „...zo všetkých zistených, navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov a princípu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu, ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd určil...“, pričom bližšie úvahy, ktoré súd prvej inštancie viedli k prijatiu záveru o primeranosti určenej výške nemajetkovej ujmy v peniazoch v celom rozsahu absentujú. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, aj keď sa žalovaná 1 stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že hodnotu ľudského života nemožno vyčíslieť v peniazoch, má žalovaná 1 dôvodne za to, že odvolaním napadnutý rozsudok sa čo do určenia výšky nemajetkovej ujmy žalobcov vyjadrenej v peniazoch, javí byť ako v celom rozsahu arbitrárny ako aj nepreskúmateľný, nakoľko v ňom absentujú akékoľvek úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k priznaniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobkyni 1 v sume 12.000,00 € a žalobcov 2 až 4 v sume po 10.000,00 €. Ďalej odvolateľka zastáva názor, že pod pojem škody na zdraví sa podľa Zákona o povinnom zmluvnom poistení subsumujeme aj nemajetkovú ujmu žalobcov ako pozostalých, ktorá skutočnosť má význam pri určení dĺžky premlčacej doby, keďže dĺžka premlčacej doby pri nároku na náhradu škody je upravená v ustanovení § 106 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „Občiansky zákonník“) a predstavuje dva roky odo dňa, keď sa poškodený (v tomto prípade žalobcovia) dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Čo sa týka momentu začatia plynutia premlčacej doby tu má žalovaná v 1. rade za to, že žalobcovia sa o vzniku nemajetkovej ujmy spočívajúcej v úmrtí ich rodinného príslušníka, ktorá ujma je v zmysle ustálenej judikatúry kategorizovaná ako škoda, dozvedeli už v deň dopravnej nehody, t.j. dňa 07.03.2013, pričom v uvedený deň taktiež získali informácie o tom, že dopravnú nehodu spôsobila žalovaná 1, ktorý deň je rozhodujúcim pre začatie plynutia premlčacej doby stanovenej § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Napriek vedomosti o vzniku škody ako aj osobe, ktorá za ňu zodpovedá, žalobcovia svoj nárok na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy uplatnili na Súde prvej inštancie podaním žaloby až dňa 17.12.2015, t.j. po uplynutí zákonnej premlčacej doby, ktorá skutočnosť má za následok, že premlčané právo v súdnom konaní po účinne vznesenej námietke premlčania nemožno priznať.

9. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany odvolaciemu súdu nedoručili.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniam nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalovanými 1 a 2, a to so zameraním na posúdenie, či súd

prvej inštancie dospel k správne mu záveru ohľadom premlčania nároku žalobcu a primeranosti výšky priznanej nemajetkovej ujmy.

12. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

13. Podľa § 104 OZ, pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti.

14. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 ods. 1 až 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. (ods. 1) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. (ods. 2) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. (ods. 3)

16. Primárne bolo potrebné sa vysporiadať s otázkou premlčania nároku žalobcov. Odvolatelia zhodne namietali, že pre začatie plynutia premlčacej doby je potrebné aplikovať ust. § 106 ods. 1 OZ, podľa ktorého sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Súd prvej inštancie sa s námietkou premlčania vysporiadal v bode 38. odôvodnenie napadnutého rozsudku, pričom pre začatie plynutia premlčacej doby považoval rozhodujúci deň právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku sp. zn.: 2T/28/2014 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn.: 3To/96/2020, a to 24.11.2020.

17. Odvolací súd má za to, že v danom prípade nemožno dať za pravdu odvolateľom, avšak nemožno sa stotožniť ani s posúdením premlčania zo strany súdu prvej inštancie, čo však nemá za následok nesprávnosť konečného záveru súdu prvej inštancie o tom, že nárok žalobcov premlčaný nie je.

18. Pokiaľ ide o premlčanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, touto otázkou sa opakovane zaoberal vo svojich rozhodnutiach Najvyšší súd SR, ktorý k jej posúdeniu pristupuje pomerne jednotne. NS SR zastáva konštantný ustálený názor, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 194/2011, publikovaný pod R 58/2014, uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009, rozsudok NS SR sp. zn. 8 Cdo 24/2017, uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/113/2022 atď.), pričom z uvedených rozhodnutí vyplýva jednoznačný záver, že toto právo sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka. V konečnom dôsledku, správnosť tohto právneho názoru vyplýva napr. i z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2013, sp. zn. IV. ÚS 542/2013-18. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn.: 5Cdo/66/2019 výslovne poukázal aj na to, že aplikácia ust. § 106 ods. 1 OZ pre začatie plynutia premlčacej doby nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ z dôvodu, že by nárok na náhradu nemajetkovej ujmy mal byť považovaný za škodu, nie je správna a je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

19. Vychádzajúc z uvedených záverov NS SR a následnej aplikácii ust. § 101 OZ je potrebné pri žalovanej 1, ktorá zapríčinila dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k smrti neb. A. B., manžela a otca žalobcov 1 až 4 zamerať pozornosť na moment, kedy k neoprávnenému zásahu do osobnostnej sféry žalobcov došlo. Týmto momentom bol deň, keď došlo k predmetnej dopravnej nehode, pri ktorej boli neb. A. B. spôsobené zranenia, ktorým následne aj podľahol. Závery súdu prvej inštancie, ktoré smerovali k tomu, že premlčacia doba začala plynúť od momentu, kedy žalobcovia mali nadobudnúť vedomosť o tom, kto a kedy im ujmu spôsobil (teda nadobudnutím právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku žalovanej 1) nemožno považovať za správne, lebo inštitút nemajetkovej ujmy nemožno podraďovať pod pojem „škoda“, v dôsledku čoho pre začatie plynutia premlčacej doby nie je rozhodujúci moment, kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, ale moment, kedy došlo k zásahu do osobnostnej sféry poškodených subjektov. Z obsahu spisu je nesporné, že k nehode došlo dňa

07.03.2013, pričom od nasledujúceho dňa – teda 08.03.2013 začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku náhrady nemajetkovej ujmy žalobcov, ktorá uplynula dňa 08.03.2016. Žalobca bola podaná na súd dňa 17.12.2015, teda nárok žalobcov 1 až 4 na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej 1 premlčaný nebol.

20. Pokiaľ však ide o žalovanú 2, ktorá je subjektom povinným plniť z povinného zmluvného poistenia, ktoré mala uzavreté žalovaná 1, odvolací súd má za to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zásahom do súkromného a rodinného života zavinením dopravnej nehody (§ 13 ods. 2 OZ) je nárokom hrazeným z povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (zák. č. 381/2001 Z.z.). Skutočnosť, že plnenie uvedeného nároku má súčasne povahu poistného plnenia však nemá žiaden vplyv na zmenu klasifikácie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na škodu, hoci zákon č. 381/2001 Z.z. pojem „nemajetková ujma“ nepoužíva. Potom je potrebné vychádzať z toho, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcov voči žalovanej 2 ako poisťovní sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe, pričom pre začiatok jej plynutia je podľa § 104 OZ (pri právach na plnenie z poistenia začína plynúť premlčacia doba za rok po poistnej udalosti) rozhodujúci takisto deň, kedy došlo k poistnej udalosti – 07.03.2013, avšak premlčanie nároku začalo plynúť až za rok po tejto udalosti, teda 07.03.2014 a uplynula dňa 07.03.2017 (por. napr. uznesenie NS SR, sp. zn.: 7Cdo/252/2021, 1Cdo/113/2022). Potom je potrebné uzavrieť, že nárok žalobcov 1 až 4 na náhradu nemajetkovej ujmy nebol premlčaný ani voči žalovanej 2.

21. Ďalšou odvolacou námietkou bola nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku čo do odôvodnenia výšky a primeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Odvolatelia zastávajú názor, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku neuviedol žiadne úvahy, ktoré ho viedli k tomu, aby priznal žalobkyni 1 (manželke) sumu vo výške 12.000,- eur a plnoletým deťom zosnulého po 10.000,- eur.

22. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok aj v kontexte uvedenej odvolacej argumentácie a dospel k záveru, že nie je dôvodná. Z pohľadu odvolacieho súdu je potrebné vziať na zreteľ, že rozsudok netvorí len záverečné právne posúdenie uplatneného nároku (body 22. až 39. odôvodnenia), ale je potrebné naň nahliadať komplexne, v celom jeho rozsahu a v kontexte vykonaného dokazovania (bod 3. až 6. odôvodnenia rozsudku). Súd prvej inštancie v bodoch 3. až 6. odôvodnenia rozsudku popísal skutkové zistenia, ktoré vyplynuli z dokazovania, vychádzajúc najmä z výpovedí žalobcov 1 až 4, ako aj ďalších svedkov, ktorí rodinu B. poznali. Z dokazovania vyplynulo, že smrť manžela žalobkyne 1 a otca žalobcov 2 až 4 zasiahla výrazným spôsobom do ich rodinného života a pretrhla väzby s neb. A. B., s ktorým mali úzke rodinné vzťahy, pričom žili aktívnym a súdržným rodinným životom. Súd prvej inštancie skonštatoval v bode 25., že konaním žalovanej bolo zasiahnuté do života súkromného a rodinného života žalobcov, ich právo na ochranu osobnosti bolo porušené, pričom nepriaznivé následky sú nereparovateľné. V bode 26. ďalej súd prvej inštancie popísal zrozumiteľným spôsobom v čom videl rozsah zásahu konania žalovanej 1 do osobnostnej sféry žalobcov a intenzitu tohto zásahu. V bodoch 28. až 36. sa súd prvej inštancie venoval otázke primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, pričom je zrejmé, že vyššiu priznanú sumu vo výške 12.000,- eur priznal žalobkyni 1 z dôvodu, že bola manželkou zosnulého, pričom z vykonaného dokazovania je zrejmé, že stratu manžela veľmi dlho negatívne prežívala. Sumu vo výške 10.000,- eur, ktorú súd prvej inštancie priznal deťom zosnulého, súd odôvodnil pretrhnutím ich vzťahov s otcom, pričom z dokazovania je zrejmé, že sa s ním navštevovali, trávili spoločne čas a zosnulý A. B. sa vo veľkej miere venoval vnukom, vyzdvihoval ich zo školy, vozil na krúžky atď. Z hľadiska primeranosti priznanej náhrady súd prvej inštancie poukázal na priznanú náhradu v obdobnom prípade (bod 31. odôvodnenia), rešpektujúc, že voľná úvaha súdu pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy nesmie byť svojvoľná a bezbrehá.

23. Z pohľadu odvolacieho súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalovanými 1 a 2 v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

24. Na základe vyššie uvedeného po vyčerpaní odvolacej argumentácie, odvolací súd napadnuté rozhodnutie vo výrokoch I. až IV. ako vecne správne, vrátane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku VI. o trovách konania, ako aj výrokov V. a VII., voči ktorým odvolatelia neuplatnili osobitne žiadne odvolacie námietky, v zmysle § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

25. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ išlo o použitie ust. § 101 a § 104 OZ, nebolo potrebné strany vyzvať na ich použitie podľa § 382 CSP, lebo podľa odvolacieho súdu neboli pre rozhodnutie rozhodujúce, keďže závery súdu prvej inštancie o tom, že nárok žalobcov nie je premlčaný, boli vecne správne.

26. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

29. Žalobcovia 1 až 4 boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní, patril by im preto voči žalovaným 1 a 2 nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobcovia si nárok na náhradu trov konania neuplatnili, k odvolaniu sa nevyjadrili a z obsahu spisu nevyplýva, že by im trovy v odvolacom konaní vznikli. Odvolací súd im preto v súlade s čl. 17 CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).